

tid henses til, at formålet med det præklusive proklama primært er at skabe sikkerhed om boets status som solvent eller insolvent, at sikre den afdødes kreditorer mulighed for at få dækning i boets aktiver, inden disse deles mellem arvingerne og legatarerne, og endelig at sikre arvingerne mod at blive mødt med ubekendte krav efter boets afslutning, findes en sådan udvidelse velbegrundet.

De foreslåede regler om præklusivt proklama i forslaget kapitel 20 skal samtidig ses i lyset af, at de rummer en væsentlig forenkling i forhold til de gældende regler. Efter forslaget skal proklama således kun indrykkes i Statstidende én gang og med en så kort anmeldelsesfrist som 8 uger. Nedsættelsen af proklamafristens længde vil nedsætte boernes behandlingstid og i bobestyrerboer afkorte den periode, hvor det er uvist, hvem der har bestemmelsesret i boet. En nedsættelse af fristen fra de gældende 3 måneder til 8 uger findes med nutidens kommunikationsmidler ikke at ville skabe risiko for uforskyldt retstap for kreditorerne og forekommer derfor ubetænkelig.

Endvidere indeholder forslaget den væsentlige nydannelse i forhold til gældende ret, at det af lovteksten direkte fremgår, hvilken gæld der prækluderes.

Det foreslås endelig tillige, at præklusivt proklama i mere enkeltstående tilfælde, hvor der er begrundet tvivl om et bos solvens, skal kunne udstedes, inden der er truffet bestemmelse om boets behandlingsmåde, således at eventuel tvivl om, hvilken gæld afdøde efterlod sig, om fornødent kan blive afklaret, så boet så vidt muligt kan berigtiges som et solvent bo.

Omkostningerne ved at skulle udstede det for lovforslagets sammenhæng nødvendige obligatoriske proklama vil være beskedne og proklamaudstedelsen vil kun give ringe besvær. Gennem de seneste årtier har der i praksis været en stigende tendens til i privatskiftede boer at udstede proklama, idet omkostningerne hertil kan betegnes som en billig forsikringspræmie. Den retstilstand, der nu foreslås indført, kan således i et vist omfang siges allerede at være foregrebet i gældende praksis.

Ved forslaget § 83, stk. 2, nr. 2, foreslås også krav, der hviler på ejendomsret, at skulle kunne prækluderes, men kun under forudsætning af, at boet hverken vidste eller burde vide, at genstanden tilhørte en tredemand. Derved sikres arvinger, der i god tro har modtaget arv fra et dødsbo og måske indrettet sig i tillid hertil, mod efterfølgende at skulle udsættes for at tilbagelevere det modtagne.

I afsnit 8.2.3. er der nærmere redegjort for de særlige hensyn, der specifikt begrundet præklusivt proklama i privatskiftede boer.

I bobestyrerboer vil det obligatoriske proklama være af afgørende betydning for udarbejdelse af en pålidelig åbningsstatus og dermed for bobestyrerens tilkendegivelse om, hvorvidt boet er solvent eller insolvent. Lovforslagets opbygning af reglerne om bobestyrerbehandling indebærer, at denne tilkendegivelse normalt vil være afgørende for, om boet skal behandles efter solvensreglerne og være undergivet arvingernes beslutningsmyndighed, eller om det skal behandles efter insolvensreglerne og dermed være undergivet kreditorernes beslutningsmyndighed og de særlige regler om konkursregulering m.v.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets kapitel 20 samt til betænkningens s. 28-29 samt 273 ff.

### 13. Skifteværger

Ved lov nr. 388 af 14. juni 1995 vedtog Folketinget værgemålsloven, hvorved reglerne om umyndighed og værgemål i den tidligere gældende myndighedslov er blevet revideret. Med vedtagelsen af værgemålsloven er det således i videre omfang end tidligere blevet muligt at iværksætte værgemål, der er tilpasset de individuelle behov for bistand fra en værge.

Værgemålslovens bestemmelser findes imidlertid ikke særskilt velegnede som grundlag for det repræsentationssystem, der er påkrævet i en skiftesituation. Her er det ønskværdigt at have et system, der kan bringes i anvendelse hurtigt og med færrest mulige formaliteter, og som alene har til formål at sikre, at de impliceredes interesser i forbindelse med dødsboskiftet varetages på betryggende vis.

Skiftelovsudvalget har tilstræbt at etablere en ny og bred repræsentationsordning, der sikrer, at et skifte vil kunne gennemføres uden nævneværdig forsinkelse, selv om det måtte være nødvendigt at udpege en repræsentant for en arving eller en legatar. Det væsentligste element i dette system består i, at det er skifteretterne, som i forvejen ligger inde med et vist kendskab til boets og arvingernes forhold, der tillægges kompetencen til at foretage beskikkelsen af repræsentanter for arvinger m.fl. Efter værgemålsloven tilkommer det almindeligvis statsamterne at træffe afgørelse om værgemål.

Ved at opbygge et selvstændigt repræsentationssystem, der specifikt retter sig mod dødsboskifter, opnås samtidig den fordel, at der kan medtages nogle tilfældegrupper, som intet har med en arvingens inhabilitet eller sygdom at gøre, men hvor der foreligger et tilsvarende behov for repræsentation. Det er i dødsboskiftesager aktuelt, hvor det ikke vides, om arvingen er i live, eller hvis arvingens opholdssted er ukendt, eller hvor arvingen på grund af fravær er for-